

มาตรการในระดับที่ ๑ : มาตรการทั่วไป

มาตรการทั่วไปในยุทธศาสตร์ ๕ รั้วป้องกัน ระยะที่ ๒ ประกอบด้วย ๙ โครงการหลัก เพิ่มเติมจาก ๗ โครงการหลัก ในยุทธศาสตร์ฯ ระยะที่ ๑ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

โครงการรั้วชายแดน – สกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน

รั้วชายแดนเป็นจุดเน้นในทางยุทธศาสตร์รวมที่มีความสำคัญต่อการลด supply ยาเสพติดของประเทศ

๑. วัตถุประสงค์ของโครงการรั้วชายแดน

๑.๑ เพื่อสกัดกั้นการนำเข้าของยาเสพติดซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ด่านหน้า ที่มีความสำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นพื้นที่หลักที่ยาเสพติดถูกลักลอบผ่านเข้ามาเป็นจำนวนมากที่สุดของประเทศ

๑.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความพร้อมในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของกลไกปฏิบัติต่างๆ อย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการจัดกำลัง ทักษะการ เครื่องมือ การบริหารจัดการ การประสานงาน งบประมาณ ฯลฯ

๑.๓ เพื่อเสริมความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้สามารถลดปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งมีกิจกรรมร่วมเฝ้าระวัง ฝ้าตรวจชายแดนร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๒. เป้าหมายโครงการรั้วชายแดน

๒.๑ พื้นที่เป้าหมายหลัก ได้แก่ พื้นที่ ๑๔ อำเภอ และบางอำเภอตามสถานการณ์ใน ๓ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ให้มีประสิทธิภาพของการสกัดกั้นการนำเข้าของยาเสพติด เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๐ เป็นร้อยละ ๕๐ ดังนี้

จังหวัดเชียงใหม่ ๕ อำเภอ (อ.เวียงแหง เชียงดาว แม่ฮาย ผาง ไชยปราการ)

จังหวัดเชียงราย ๗ อำเภอ (อ.แม่จัน แม่ฟ้าหลวง แม่สาย เชียงแสน เชียงของ เวียงแก่น เทิง)

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒ อำเภอ (อ.ปาย ปางมะผ้า)

๒.๒ พื้นที่เป้าหมายรอง ได้แก่ พื้นที่ ๒๕ อำเภอ ใน ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย

ภาคเหนือ ๕ อำเภอ ๓ จังหวัด ได้แก่ ตาก (แม่สอด, พบพระ), พะเยา (เชียงคำ, ภูซาง), น่าน (เฉลิมพระเกียรติ)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๗ อำเภอ ๖ จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี (เขมราฐ, สิรินธร), เลย (เชียงคาน, ท่าลี่), หนองคาย (เมือง, บึงกาฬ, บึงโขงหลง, บุ่งคล้า, ศรีเชียงใหม่, ท่าบ่อ), นครพนม (เมือง, ท่าอุเทน, ธาตุพนม, บ้านแพง), มุกดาหาร (เมือง, ดอนตาล), อำนาจเจริญ (ขามุนาม)

ภาคกลาง ๓ อำเภอ ๒ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี (สังขละบุรี), สระแก้ว (อรัญประเทศ, ดาพระยา)

สำหรับพื้นที่ชายแดนอื่นนอกเหนือจากพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น ให้กำหนดเป็นพื้นที่ทั่วไป

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

เพื่อให้เกิดความชัดเจนของการปฏิบัติในแต่ละพื้นที่เป้าหมายหลัก/รอง จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๑ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายหลัก

๓.๑.๑ ยกระดับความสำคัญของพื้นที่ชายแดนภาคเหนือตอนบนเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ด้านหน้าในการต่อสู้กับยาเสพติดภายใต้หลักที่ว่า ผลสำเร็จของการสกัดกั้นยาเสพติดชายแดนภาคเหนือตอนบนจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดภาพรวมของประเทศ

๓.๑.๒ ยกระดับการบริหารจัดการ การอำนวยความสะดวก และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคเหนือให้สอดคล้องกับขนาดปัญหาและการเพิ่มประสิทธิภาพ โดย

๓.๑.๒.๑ รัฐบาล / กอ.รมน. กำหนดและประกาศพื้นที่ประมาณ ๑๔ อำเภอ ๓ จังหวัดชายแดนภาคเหนือเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์แนวหลักของการสกัดกั้นยาเสพติดชายแดนภาคเหนือที่มีความมั่นคงและส่งผลกระทบต่อปัญหาเสพติดในภาพรวมของประเทศ ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาด จริงจัง โดย

๑) มอบหมายแม่ทัพภาคที่ ๓/ผอ.รมน.ภาค ๓ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ต่อผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์สกัดกั้นและแก้ไขปัญหาเสพติดพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ โดยให้มีกรรมการบริหารและอำนวยความสะดวกจำนวนหนึ่งร่วมรับผิดชอบ และให้แม่ทัพภาคที่ ๓/ผอ.รมน.ภาค ๓ มอบหมายผู้บริหารของกองทัพภาคที่ ๓/กอ.รมน.ภาค ๓ ที่เหมาะสม เป็นผู้อำนวยการพื้นที่ มีอำนาจหน้าที่สั่งการปฏิบัติเพื่อสกัดกั้นยาเสพติดแนวชายแดน

๒) รัฐบาล / กอ.รมน. ฯลฯ พิจารณาและมอบอำนาจการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาให้กับผู้รับผิดชอบหลัก โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายจากกฎอัยการศึกพระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ฯลฯ

๓) ให้กองทัพภาคที่ ๓ / กอ.รมน. ภาค ๓ และหน่วยที่เกี่ยวข้องในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ดำเนินการ

(๑) วิเคราะห์ขีดความสามารถกำลังพลที่ปฏิบัติงานชายแดนภาคเหนือ หากต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นให้มากขึ้นตามเป้าหมายทางยุทธศาสตร์จะต้องมีการเพิ่มเติมกำลังมาก-น้อยเพียงใดตามที่จำเป็น ทั้งที่เป็นกำลังทหาร กำลังกึ่งทหาร กำลังพลเรือน ฯลฯ ให้เพียงพอต่อการวางกำลังเพื่อการสกัดกั้นฯให้มีผลสำเร็จมากที่สุด ทั้งนี้ ให้พิจารณาจัดตั้งกองกำลังเฉพาะด้านยาเสพติด เพื่อปฏิบัติงานสกัดกั้นยาเสพติดอย่างชัดเจน ตามจำนวนที่เห็นสมควร

(๒) วิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการมีอุปกรณ์สกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน และพิจารณาให้การสนับสนุนให้เพียงพอการปฏิบัติงาน

(๓) วิเคราะห์การดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนภาคเหนือ

๓.๑.๒.๒ มอบหมายกองอำนาจการรักษาคความมั่นคงภายใน ภาค ๓ (กอ.รมน.ภาค ๓) เป็นกลไกรับผิดชอบแผนสกัดกั้นและแก้ไขยาเสพติดชายแดนภาคเหนือ และให้พิจารณาจัดตั้งระบบอำนาจการสกัดกั้นและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคเหนือตอนบนที่เป็นเป้าหมายหลัก เป็นกลไกอำนาจการ กำกับ แจ้งเตือนงานสกัดกั้นชายแดนอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาสามารถ สั่งการหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ ได้ โดยมีหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม และพิจารณาจัดตั้งที่ทำการทางยุทธวิธี (ทกย.) ในพื้นที่ที่มีความจำเป็น ทั้งนี้ ให้มีการบูรณาการการปฏิบัติในมาตรการ/กิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสมในพื้นที่เป้าหมาย และการสนับสนุนการปฏิบัติซึ่งกันและกัน

๓.๑.๓ ดำเนินการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการลดปัญหาอิทธิพลในพื้นที่ที่เกิดจากขบวนการค้ายาเสพติด กองกำลัง หรือจากกลุ่มอิทธิพล-ผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ และทำให้ประชาชนมีความมั่นใจที่จะร่วมมือในการป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด

๓.๑.๔ นำยุทธศาสตร์ ๕ รั้วป้องกันสู่การปฏิบัติในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อเป็นการเสริมความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านต่าง ๆ เป็นแนวสกัดกั้นยาเสพติดภาคชุมชน

๓.๑.๕ พัฒนางานข่าวกรองเชิงรุกนอกประเทศเป็นแนวด้านรุกนอกประเทศ รวมทั้งพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งในระดับส่วนกลางและพื้นที่ เพื่อยกระดับความร่วมมือในด้านต่าง ๆ

๓.๑.๖ จัดระบบฐานข้อมูลเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน หรือระหว่างสถานีปฏิบัติงาน เช่น ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ฐานข้อมูลยานพาหนะ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม สืบสวนขยายผลกลุ่มนักค้า และการล่าเหยื่อยาเสพติด

๓.๑.๗ มอบหมายบทบาทให้กับตำรวจภูธรในพื้นที่ ฝ่ายปกครองต่าง ๆ องค์การภาคประชาชน สนับสนุนการจัดตั้งจุดตรวจเส้นทางพื้นที่อำเภอตอนใน ทั้งเส้นทางหลัก-เส้นทางรอง ทัวทั้งจังหวัด เพื่อเป็นแนวสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่อำเภอตอนใน

๓.๑.๘ จัดทำแผนสกัดกั้นและแก้ไขยาเสพติดชายแดนภาคเหนือในพื้นที่ ๓ จังหวัดอย่างบูรณาการภายใต้กรอบแนวทางข้างต้น โดยผนวกรวมปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดรวมด้วย เช่น ปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ประพฤติมิชอบในด้านต่าง ๆ ปัญหาธุรกิจผิดกฎหมาย ปัญหาอิทธิพลของกลุ่มอิทธิพล-กองกำลังของกลุ่มต่าง ๆ ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาทางสังคม-จิตวิทยา ฯลฯ ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหายาเสพติด

๓.๒ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายรอง

๓.๒.๑ พื้นที่เป้าหมายรอง ทั้งที่เป็นพื้นที่ภาคเหนือ (นอก ๓ จังหวัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายหลัก) พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย กอ.รมน.ภาค ๑-๓ และ สำนักงาน ปปส.ภาค จัดทำแผนสกัดกั้นยาเสพติดแนวชายแดนแบบบูรณาการในแต่ละภาค เพื่อสร้างเอกภาพของการดำเนินงาน การบริหารจัดการ และรองรับทิศทางการเคลื่อนตัวของ การลักลอบนำเข้ายาเสพติด หากมีการปรับเปลี่ยนทิศทางไปยังภาคต่าง ๆ

๓.๒.๒ สร้างความมั่นคงเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านตามแนวชายแดนจนเป็นแนวหลักภาคประชาชนในการสกัดกั้นยาเสพติด โดยใช้อำนาจทางกฎหมายที่มีอยู่ เพิ่มบทบาทของภาคประชาชน เช่น ในหมู่บ้าน อพปร. การใช้บทบาทของกรรมการหมู่บ้านตาม พรบ.ปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้ง การสร้างกองกำลังประชาชนร่วมสกัดกั้นยาเสพติดชายแดนในหมู่บ้านสำคัญ ทั้งนี้ให้หมู่บ้านเป้าหมายแนวชายแดนทุกหมู่บ้านจะต้องมีสถานการณ์ปัญหาลดลง ทั้งที่เกี่ยวกับผู้ค้า ผู้เสพ และกลุ่มเสี่ยงในหมู่บ้าน โดยให้มีการจับกุม ปราบปราม และนำผู้เสพเข้าบำบัดฯ

๓.๒.๓ สกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติด ณ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรน ช่องทางธรรมชาติ และเส้นทางตอนใน โดยอาจใช้กำลังปฏิบัติการเพิ่มเติมในแต่ละภาคตามความเหมาะสม

๓.๒.๔ จัดปัจจัย เงื่อนไขของปัญหาเสพติดในหมู่บ้านชายแดน ทั้งในด้านผู้ค้า ผู้ล่าเสี่ยง ผู้เสพในหมู่บ้าน กลุ่มอิทธิพล-เจ้าหน้าที่รัฐที่แสวงประโยชน์ ฯลฯ

๓.๒.๕ ให้มีชุดปฏิบัติการมวลชน เกาะติดหมู่บ้านตามแนวชายแดนที่กำหนด เป็นเป้าหมาย ปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจของชุดฯดังกล่าวให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๓.๒.๖ ให้มีระบบไตรภาคีร่วม เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดน ได้แก่ กอ.รมน.-กรมการปกครอง-กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยให้มีการทำ MOU ร่วมกันของตำบลตามแนวชายแดน เป็นพันธะสัญญาปฏิบัติงานร่วมกัน

๓.๓ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ชายแดนอื่น นอกเหนือจากเป้าหมายพื้นที่หลัก และพื้นที่รองที่กำหนดที่อาจมีสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาเสพติด ให้ใช้มาตรการที่กำหนดดังกล่าวตามความเหมาะสม

๔. ตัวชี้วัดโครงการรั้วชายแดน

๔.๑ มีแผนสกัดกั้นการนำเข้าของยาเสพติดแบบบูรณาการในพื้นที่เป้าหมายหลัก ๓ จังหวัด

๔.๒ มีแผนสกัดกั้นการนำเข้าของยาเสพติดแบบบูรณาการในพื้นที่เป้าหมายรองในภาคเหนือ (นอก ๓ จังหวัดหลัก) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคกลาง

๔.๓ การสกัดกั้นการนำเข้าของยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมายหลัก มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๕๐

๔.๔ หมู่บ้านตามแนวชายแดนที่เป็นเป้าหมาย มีการจัดตั้งกำลังประชาชน เฝ้าระวัง ฝ้าตรวจชายแดน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ โดยมีจำนวนและรายชื่อชัดเจน

๔.๕ สถานการณ์ปัญหาเสพติด ทั้งผู้ค้า ผู้เสพ ในหมู่บ้านเป้าหมายถูกดำเนินการจนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเริ่มแผน

โครงการรั้วชุมชน – การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนประชาสังคมป้องกันยาเสพติด รั้วชุมชนเป็นพื้นฐานของทุกรั้ว/โครงการหลัก ซึ่งสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน ได้ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์โครงการรื้อชุมชน

- ๑.๑ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๑.๒ เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน
- ๑.๓ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลไกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

๒. เป้าหมายโครงการรื้อชุมชน

๒.๑ ให้ ศตส.จ. และ ศตส.อ. กำหนดหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นเป้าหมายของการปฏิบัติการในปี ๒๕๕๓ โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

๑) เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ยังปรากฏว่ามีปัญหายาเสพติดดำรงอยู่ ซึ่งได้จากข่าวสาร ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งจากสำนักงาน ป.ป.ส.และจากข้อมูลของจังหวัดเอง ประมาณ ๑๐,๐๐๐ หมู่บ้าน/ชุมชน

๒) เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ดำเนินการมาแล้วในช่วงที่ผ่านมา ประมาณ ๑๕,๐๐๐ หมู่บ้าน/ชุมชน แต่มีความจำเป็นต้องต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นพื้นที่ที่ยังมีปัญหา หรือพื้นที่ที่ต้องการสร้างความมั่นคง ยั่งยืน ทั้งนี้ ให้กำหนดหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายเดิม เพื่อให้เกิดการต่อเนื่องต่อไป

๒.๒ กลไกภาคประชาชน-ประชาสังคม มีความเห็นพ้องกันที่จะให้หมู่บ้าน/ชุมชนนั้น ๆ เข้าร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพิ่มเติม และให้แจ้งต่อ ศตส.จ. และ ศตส.อ. เพื่อรวบรวมเป็นพื้นที่ดำเนินการ

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

๓.๑ หมู่บ้าน/ชุมชนใหม่ที่กำหนดให้เป็นเป้าหมายการดำเนินงานเพิ่มเติมจากหมู่บ้าน/ชุมชนเดิม ให้ดำเนินการตามขั้นตอนกิจกรรมของยุทธศาสตร์ ๕ รื้อป้องกัน ระยะที่ ๑ ได้แก่ การจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน เสริมบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านและกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๑ มอบหมายหน้าที่ให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) พื้นฟูอาสาสมัครประชาชนในหมู่บ้าน ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมกระบวนการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายชุมชนจากระดับหมู่บ้าน/ชุมชนสู่ตำบลในพื้นที่ เสริมสร้างแนวความคิดของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย ใช้การรวมกลุ่มของชุมชนจากการแก้ไขปัญหายาเสพติดพัฒนาไปสู่การเสริมสร้างสมานฉันท์ และเชิดชูสถาบันหลักของชาติ ทั้งนี้ ให้บูรณาการปัจจัยที่เสริมสร้างในหมู่บ้าน/ชุมชนข้างต้น โดยร่วมสำรวจ ค้นหาผู้เสพยาในหมู่บ้าน/ชุมชน และนำเข้าบำบัดรักษาตามความเหมาะสม เพื่อลดจำนวนผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน จัดระบบติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฯ และจัดระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ด้วยการจัดระบบเวรยาม เฝ้าระวังเสริมระบบตรวจสอบ ในชุมชน ฯลฯ และเมื่อดำเนินการได้ครบถ้วนตามกิจกรรมข้างต้นแล้ว สามารถดำเนินการตามมาตรการ/แนวทางของหมู่บ้าน/ชุมชน ที่กำหนดเป็นเป้าหมายต่อเนื่องได้

๓.๒ หมู่บ้าน/ชุมชนที่กำหนดให้เป็นเป้าหมายการดำเนินงานต่อเนื่อง

๓.๒.๑ ลดปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดย

๑) ให้มีการลดจำนวนผู้ค้า ผู้เสพ และกลุ่มเสี่ยงในหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมายให้ลดน้อยลงจากช่วงเริ่มต้นแผน

๒) ให้ใช้กระบวนการของชุมชน-ประชาสังคมภายในชุมชนเองเป็น ปัจจัยสำคัญในการลดจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นลำดับแรก นอกเหนือจากนี้ จึงใช้มาตรการทางกฎหมายเข้าดำเนินการ

๓.๒.๒ ใช้กรรมการหมู่บ้านและกลไกต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ.ปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกลไกที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน โดย

๑) กำหนดให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย มีการมอบหมายงาน ยาเสพติดในโครงสร้างกรรมการหมู่บ้าน และมีบุคคลจำนวนหนึ่งในโครงสร้างนี้ทำหน้าที่ด้านยาเสพติด และจัดทำทะเบียนรายชื่อส่งไปยัง ศตส.อ./ศตส.จ. และระบบข้อมูลกลางของประเทศ

๒) ให้จัดการประชุม ชี้แจง อบรม สัมมนาตามความเหมาะสม เพื่อ เพิ่มพูนศักยภาพแก่บุคคลในข้อ ๑) เพื่อเป็นกลไกพื้นฐานการป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด

๓) การดำเนินการคัดเลือกบุคคลตามข้อ ๑) ให้สามารถคัดเลือก ครอบคลุมผู้ที่เป็นแกนสำคัญในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแกนนำทางธรรมชาติ หรือผู้ที่ขับเคลื่อนงานยาเสพติดอยู่แล้ว

๓.๒.๓ ใช้กลไก ๓ ภาคีในหมู่บ้าน/ชุมชนและขยายเป็นเครือข่ายภาค ประชาชน โดย

๑) ให้มีการผนวกรวม ๓ ภาคี ได้แก่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในหมู่บ้าน และผู้นำทางธรรมชาติ เป็นกลไก ๓ ภาคีร่วมในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน หรืออย่างน้อย ขอให้มีการคัดเลือกให้ครบมากที่สุด

๒) ในพื้นที่ใดที่มีความเข้มแข็งในหลายหมู่บ้าน ให้ขยายเครือข่าย เป็นระดับตำบล เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาในขอบเขตของตำบล

๓.๒.๔ พัฒนาความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยโครงการหมู่บ้าน กองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งเป็นโครงการที่ผสมผสานระหว่างการแก้ไขปัญหาเสพติด การพัฒนา แบบยั่งยืนด้วยเศรษฐกิจพอเพียง และความจงรักภักดีของสถาบันพระมหากษัตริย์ในหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนั้น ในปี ๒๕๕๓ จึงให้มีการพัฒนางานโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ดังนี้

๑) กำหนดกิจกรรมการขับเคลื่อนงานโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่องตลอดปี ๒๕๕๓ โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายในแต่ละหัวระยะเวลา

๒) จัดตั้งกลุ่ม กลไก เครือข่ายหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับ จังหวัดตามความเหมาะสม เป็นกลไกประสานการดำเนินงาน โดยให้มีกระบวนการคัดเลือกตัวแทน ผู้ประสานงานอย่างเหมาะสม

๓) หมู่บ้านที่ได้รับกองทุนแม่ของแผ่นดินแล้ว ให้จังหวัดพิจารณา จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยน ศึกษา ดูงานพัฒนา ร่วมแก้ไขปัญหาที่ดำรงอยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะในเรื่องยาเสพติด อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แต่ละหมู่บ้านสามารถเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ อาจจัด ภายในจังหวัด/ระดับภาค/ระดับประเทศ

๔) ให้มีการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เพื่อแสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างน้อย ๒ ครั้งในห้วงเดือนสิงหาคม และธันวาคม เพื่อสร้างพลังร่วมของประชาคมกองทุนแม่ของแผ่นดินทั่วประเทศ

๕) สำหรับกระบวนการคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในปี ๒๕๕๓ ให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี ทั้งกระบวนการคัดเลือก การเตรียมความพร้อม และมีกระบวนการสมทบทุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือก เป็นการสมทบร่วมกันกับกองทุนพระราชทาน ฯลฯ

๕. ตัวชี้วัดโครงการรื้อชุมชน

๕.๑ ทุก ศตส.จ. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศตส.อ.เน้นหนัก มีการกำหนดจำนวนและรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนที่จะดำเนินการในปี ๒๕๕๓ อย่างชัดเจน และส่งรายชื่อไปยังส่วนกลาง

๕.๒ มีจำนวนและรายชื่อบุคคลในหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นเป้าหมาย ที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนงานในหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดส่งไปยังส่วนกลาง

๕.๓ ในหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายสามารถลดจำนวนผู้ค้าผู้เสพได้อย่างชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงก่อนแผน

๕.๔ มีกิจกรรมหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในทุกจังหวัดตามกรอบกิจกรรมที่กำหนด

โครงการรื้อสังคม – การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ

รื้อสังคมเป็นรื้อที่ควบคุม หรือ ลดปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อปัญหายาเสพติด และมีผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้เสพรายใหม่ ปัจจัยเสี่ยงในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ปัจจัยบวกยังอยู่ในสัดส่วนที่ยังไม่มีความสมดุล

๑. วัตถุประสงค์ของโครงการรื้อสังคม-การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ

๑.๑ เพื่อควบคุมปัจจัยเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด

๑.๒ เพื่อส่งเสริมปัจจัยบวก

๑.๓ เพื่อส่งเสริมประชาชน องค์กรภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

๒. เป้าหมายโครงการรื้อสังคม

๒.๑ เน้นกลุ่มเป้าหมายเยาวชนอายุระหว่าง ๑๓-๒๔ ปี เป็นกลุ่มหลักที่จะต้องป้องกันมิให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๒ เน้นขจัดปัจจัยลบที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายเยาวชนมากที่สุด ๔ ปัจจัยสำคัญ ให้มีปัญหาน้อยลงในทุกจังหวัด

๒.๓ เน้นเสริมสร้างปัจจัยบวก หรือพื้นที่บวกให้กับกลุ่มเยาวชนให้มีปริมาณมากเพียงพอในทุกอำเภอ/เขตทั่วประเทศ

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

๓.๑ กิจกรรมขจัดปัจจัยลบ โดยเน้น ๔ ประการในทุกจังหวัด คือ

๑) การกำหนดพื้นที่ควบคุม (Zoning) แหล่งสถานบันเทิง สถานบริการ
๒) ขจัดและไม่ให้มีสถานที่ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษาเกินกว่า
ระยะที่กำหนด โดยดำเนินการอย่างเข้มงวดจริงจัง

๓) กวดขัน ป้องกันมิให้มีการมั่วสุมของเยาวชนที่แสดงออกในพฤติกรรมด้าน
ลบ หรือด้านเสี่ยง ได้แก่ การรวมกลุ่มสร้างความเดือดร้อนรำคาญ/การทะเลาะวิวาท การรวมกลุ่มหนี
เรียน การแข่งรถซิ่ง/แก๊งค์มอเตอร์ซิ่ง การออกเที่ยวเตร็ดเตร่ในเวลากลางคืนเกินสมควร การมั่วสุม
ในที่สาธารณะ ฯลฯ

๔) กวดขัน ควบคุมสถานบริการต่าง ๆ หอพัก/ที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ที่
นักเรียนนักศึกษาเช่า ร้านเกมส์/อินเทอร์เน็ต ให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ให้พิจารณากำหนดจุดเน้นหนักในการแก้ไขปัญหาในแต่ละช่วงให้ชัดเจน
รวมทั้ง ใช้มาตรการตรวจสอบของสังคม-ชุมชน และกระบวนการตรวจสอบทางข่าว เป็นกลไกเฝ้า
ระวังและดำเนินการต่อปัจจัยลบที่ดำรงอยู่ รวมทั้งใช้มาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เคร่งครัด

๓.๒ กิจกรรมเสริมสร้างปัจจัยบวก หรือพื้นที่บวก

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทั่วประเทศให้การสนับสนุนการ
เสริมสร้างปัจจัยบวก หรือ พื้นที่บวกในปี ๒๕๕๓

๒) ให้ทุก ศตส.จ. จัดให้มีลานสร้างสรรค์เยาวชนอย่างน้อยในเขตเทศบาล
นคร/เมือง จังหวัดละ ๑ ลาน เพื่อเป็นการแสดงออกถึงกิจกรรมทางบวกของเยาวชน โดยมีการปฏิบัติ
กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ฯลฯ

๔. ตัวชี้วัดโครงการรื้อสังคม - การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ

๔.๑ ปัจจัยลบ/ปัจจัยเสี่ยงใกล้สถานศึกษาลดลงหรือหมดไปในทุกจังหวัด

๔.๒ พื้นที่บวก/ปัจจัยบวกเพิ่มขึ้นในทุกจังหวัด

๔.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าร้อยละ ๗๐ ทั่วประเทศ ให้การสนับสนุน
การเสริมสร้างปัจจัยบวก หรือพื้นที่บวกในปี ๒๕๕๓

โครงการรื้อโรงเรียน - โรงเรียนป้องกันยาเสพติด

๑. วัตถุประสงค์โครงการรื้อโรงเรียน

๑.๑ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

๑.๒ เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา

๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน องค์กรประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

๒. เป้าหมายโครงการรื้อโรงเรียน

๒.๑ ประเภทสถานศึกษาที่มุ่งเน้น ได้แก่ ประถมศึกษา (ขยายโอกาส) มัธยมศึกษา
อาชีวศึกษา สถานศึกษาเอกชน และอุดมศึกษา ทุกแห่ง

ปฏิบัติการ ประเทศไทย เข้มแข็ง ชนยาเสพติดยั่งยืนฯ

๒.๒ สถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเน้นหนัก
ทั้งนี้ ให้กำหนดสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมายดำเนินการเดิมเป็นเป้าหมายต่อเนื่อง เพื่อ
สร้างความยั่งยืน

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

๓.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายตามนโยบาย
๓ D ให้ดำเนินงานตามกิจกรรมที่ระบุ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่ ครู-นักเรียน-ผู้ปกครอง-
ชุมชน

๓.๒ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหา
ยาเสพติดให้สามารถคัดกรองกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ/ติด กลุ่มที่มีความเกี่ยวข้อง และมีมาตรการ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับศักยภาพของ
สถานศึกษารวมทั้งหน่วยงานภาคในพื้นที่

๓.๓ ช่วยเหลือกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสพ/ติดยาเสพติด ด้วยการจัดให้เข้ารับกระบวนการ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในรูปของค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จิตสังคมนาบัดในโรงเรียน หรือได้รับการ
บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพจากสถานบำบัดในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งมีกระบวนการติดตามดูแลอย่าง
ใกล้ชิด จนสามารถกลับตัวเป็นเยาวชนที่ดี

๓.๔ พัฒนาระบบเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษา โดยอาจใช้กลุ่มหรือชมรม
ด้านป้องกันยาเสพติดต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิม หรืออาจจัดตั้งกลุ่มขึ้นใหม่ ซึ่งประกอบด้วย คณะครูอาจารย์
ร่วมกับแกนนำนักเรียนนักศึกษาและคณะครูอาจารย์ที่มีการมอบหมายภารกิจอย่างชัดเจน และสามารถ
เข้าถึงและใกล้ชิดกับนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา เพื่อติดตามและสอดส่องความ
เคลื่อนไหวเกี่ยวกับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้งสะท้อนปัญหาให้
สถานศึกษาสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา

๓.๕ ส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเชิงบวกที่หลากหลายตามความ
สนใจและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา ตัวอย่างเช่น กิจกรรมบ้านหลังเรียน หรือกิจกรรมเชิงบวก
หลังเลิกเรียนอื่น ๆ โดยใช้สถานที่ตามแต่จะหาได้ในแต่ละพื้นที่ เช่น ในสถานศึกษา ในวัด ในที่
สาธารณะใกล้สถานศึกษา ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนกิจกรรมเชิงบวกเหล่านี้ ให้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของ
นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ เป็นแกนหลักในการจัดกิจกรรมภายใต้การกำกับดูแลให้
คำปรึกษาของครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง

๓.๖ กิจกรรมสภานักเรียน รวมทั้งส่งเสริมมหกรรมเยาวชน เพื่อส่งเสริมการแสดงออก
ของเยาวชนในทางสร้างสรรค์ เฝ้าระวังปัญหาเสพติด

๓.๗ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกภายนอกที่ร่วมกันแก้ไขปัญหานักเรียนใน
ระดับจังหวัด เช่น กลไกตรวจสอบ ดูแลนักเรียนภายนอกโรงเรียน กลไกसारวัตร์นักเรียน ฯลฯ

๓.๘ สร้างกลไกการบริหารจัดการงานป้องกันแก้ไขและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดใน
สถานศึกษาระดับพื้นที่จังหวัด เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างสังกัดในพื้นที่
ที่มีสถานศึกษาในความดูแล

๔. ตัวชี้วัดโครงการร้วโรงเรียน

- ๔.๑ มีจำนวนและรายชื่อสถานศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายชัดเจนในทุกจังหวัด
- ๔.๒ มีกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เป็นรูปธรรม และมีคุณภาพ
- ๔.๓ นักเรียน นักศึกษาที่เกี่ยวข้องฯ ได้รับการดูแลแก้ไข เยียวยา จนสามารถกลับตัวเป็นเยาวชนที่ดี ไม่กลับไปมีพฤติกรรมซ้ำอีก

โครงการร้วครอบครัว - ครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง

๑. วัตถุประสงค์โครงการร้วครอบครัว

เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒. เป้าหมายโครงการร้วครอบครัว

๒.๑ ครอบครัวผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้แก่ ครอบครัวผู้ถูกจับกุมคดียาเสพติด ครอบครัวผู้เข้าบำบัดยาเสพติด ครอบครัวผู้ค้าหรือผู้เสพที่ได้จากการทำประชาคม-กระบวนการชุมชน เป็นเป้าหมายแรกที่จะต้องดำเนินการ

๒.๒ ครอบครัวของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มต่อการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๓ ครอบครัวทั่วไป

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

๓.๑ ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในแต่ละพื้นที่เพื่อเป็นกลไกในการป้องกัน ช่วยเหลือดูแล และแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑) สร้างความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะนักพัฒนาเด็กและครอบครัว ในด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว และการใช้พลังครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒) กำหนดภารกิจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นภารกิจในข้อบัญญัติและเทศบัญญัติ

๓.๒ พัฒนากลไกในระดับชุมชน/หมู่บ้านเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ช่วยเหลือ ดูแล และแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่ครอบครัวที่มีปัญหาและครอบครัวที่มีแนวโน้มต่อปัญหาในพื้นที่ระดับชุมชน/หมู่บ้าน

๑) ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนให้มีบทบาทและความสามารถในการช่วยเหลือ ดูแล และแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่ครอบครัวที่มีปัญหาและครอบครัวที่มีแนวโน้มต่อปัญหาในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

๒) สนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีศักยภาพให้ดำเนินการด้านการจัดบริการให้คำปรึกษา สงเคราะห์ แก้ปัญหาแก่ครอบครัวที่มีปัญหาและครอบครัวที่มีแนวโน้มต่อปัญหา

๓) ส่งเสริมและพัฒนาไกล หรือกลุ่มอาสาสมัครอื่น ๆ ในชุมชนที่มีความพร้อม ให้มีบทบาทและความสามารถในการช่วยเหลือดูแลและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดแก่ครอบครัวที่มีปัญหาและครอบครัวที่มีแนวโน้มต่อปัญหาในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

๓.๓ กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้สมาชิกของครอบครัวที่มีปัญหาและครอบครัวที่มีแนวโน้มต่อปัญหาได้มีโอกาสพัฒนาอาชีพเพื่อให้มีเป้าหมายในชีวิต รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ เพื่อให้มีการดูแล ปรึกษา ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

๓.๔ ระดมความร่วมมือจากสื่อทุกประเภทในพื้นที่ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น องค์กรภาคธุรกิจ ฯลฯ ในพื้นที่เพื่อร่วมสื่อสารรณรงค์เพื่อปลูกฝังค่านิยมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวให้เกิดกระแสความตื่นตัวในการสร้างครอบครัวเข้มแข็งในหมู่บ้านประชาชนทุกพื้นที่ ทุกระดับชั้น

๓.๕ หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น กรมคุมประพฤติ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ ดำเนินการต่อครอบครัวในกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบในแต่ละส่วนราชการ

๔. ตัวชี้วัดโครงการรื้อครอบครัว

๔.๑ มีข้อมูลครอบครัวที่ถูกดำเนินการในทุกระบบ เพื่อวัดผลได้โดยคุณภาพ

๔.๒ ครอบครัวที่อยู่ในเป้าหมายของการดำเนินการจะมีอัตรากลับไปมีพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำน้อยลง

๔.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมายมีการดำเนินงาน หรือสนับสนุนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) หรือกลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในพื้นที่ โดยบรรจุไว้ในข้อบัญญัติและเทศบัญญัติ

๔.๔ เกิดการรณรงค์และสื่อสารเพื่อสร้างกระแสความตื่นตัวในการสร้างครอบครัวเข้มแข็งในพื้นที่

โครงการปราบปรามยาเสพติด และลดความเดือดร้อนของประชาชน

๑. วัตถุประสงค์โครงการปราบปรามฯ

๒.๑ เพื่อลดปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด

๒.๒ เพื่อลดความเดือดร้อนของประชาชน

๒.๓ เพื่อปราบปราม ทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดและลดอิทธิพลผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒. เป้าหมายโครงการปราบปรามฯ

๒.๑ เน้นปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญที่เกี่ยวพันกับเครือข่ายในเรือนจำ เครือข่ายการค้ายาเสพติดอื่น ๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค

๒.๒ เน้นปราบปรามการค้าแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อลดความเดือดร้อนของประชาชน

๒.๓ เน้นการปราบปรามต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์ด้านยาเสพติดอย่างจริงจัง

๒.๔ เน้นการสกัดกั้น ปราบปราม จับกุมยาเสพติดตามเส้นทางสำคัญในพื้นที่ตอนใน
ปฏิบัติการ ประเทศไทย เข้มแข็ง ชะยาเสพติดยั่งยืนฯ

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

๓.๑ ปฏิบัติการปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ ทั้งในระดับชาติ ระดับภาค ซึ่งจะมีการแยกเป็นโครงการย่อยปราบปรามเป็นการเฉพาะ โดยให้กำหนดเป็นรูปธรรมในแต่ละระดับ และมีกลไกดำเนินการชัดเจน

๓.๒ ปฏิบัติการปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเรือนจำและที่เชื่อมโยงเป็นการเฉพาะ

๓.๓ กำหนดระบบปฏิบัติการปราบปรามการค้าและแพร่ระบาดยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน และจากข้อมูลการร้องเรียน และมีผลการปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยให้ทุกจังหวัดพิจารณา มอบหมายภารกิจให้กับชุดปฏิบัติการที่ชัดเจนในการปฏิบัติการครั้งนี้ โดย

๑) ให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการดำเนินการต่อการแจ้งข้อมูลของประชาชน และลดปัญหาแพร่ระบาด

๒) จัดระบบ รับเรื่องแจ้งจากประชาชนของหน่วยต่าง ๆ ให้เป็นเอกภาพและมีศูนย์รวมข่าว โดย สตช. สำนักงาน ป.ป.ส. ศตส.มท.ฯลฯ เป็นเจ้าภาพร่วม และมีการตรวจสอบกลั่นกรองก่อนดำเนินการ

๓) ทุกจังหวัด/กทม. มอบหมายชุดปฏิบัติการปราบปรามในด้านนี้อย่างชัดเจน เพื่อให้มีการรับผิดชอบโดยตรง มีรายชื่อผู้ปฏิบัติ และมีการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ รวมทั้งมีระยะเวลาในการดำเนินการ

๔) ให้อนุกรรมการปราบปรามฯ กำหนดวาระประชุมทุกครั้ง และมีการรายงานผล รวมทั้งแสดงผลงาน ประชาสัมพันธ์ ให้สาธารณชนได้ทราบอย่างทั่วถึง

๓.๔ สกัดกั้นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดตอนในประเทศ

๓.๕ พัฒนางานการข่าวกรองยาเสพติดทุกระดับ เพื่อให้งานข่าวกรองสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๖ จัดระบบงานด้านปราบปรามต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด และดำเนินการจับกุม ปราบปราม และป้องปรามผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้อง

๓.๗ สืบสวนสอบสวนทางการเงิน และใช้มาตรการทางทรัพย์สินแบบบูรณาการ ทั้งคดียาเสพติด การฟอกเงิน และภาษีอากร

๓.๘ บังคับใช้กฎหมาย และประสานความร่วมมือในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดอย่างถึงที่สุด ภายใต้กระบวนการยุติธรรมในการปราบปรามอาชญากรรม

๔. ตัวชี้วัดโครงการปราบปรามฯ

๔.๑ มีแผนปฏิบัติการสืบสวน ปราบปรามการค้ารายสำคัญอย่างชัดเจนในทุกภาค รวมทั้งกลุ่มการค้าที่สำคัญ

๔.๒ มีผลการจับกุมตามข้อร้องเรียนสูงขึ้น

๔.๓ มีแผนพัฒนางานข่าวกรองทุกระดับ

๔.๔ ผลการดำเนินงานต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๑. วัตถุประสงค์โครงการบำบัดฯ

- ๑.๑ เพื่อบูรณาการมาตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพฯให้มีประสิทธิภาพ
- ๑.๒ เพื่อสร้างระบบ กลไกการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพฯ ที่เอื้ออำนวยต่อการบำบัดรักษาอย่างถาวร
- ๑.๓ เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ให้กลับไปใช้ชีวิตอย่างปกติสุขในสังคม
- ๑.๔ เพื่อตัดวงจรปัญหาการเสพ/ติดยาเสพติด ไม่ให้มีการขยายตัว
- ๑.๕ เพื่อส่งเสริมประชาชน องค์กรประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๒. เป้าหมายโครงการบำบัดฯ

- ๒.๑ นำผู้เสพเข้าบำบัดในทุกระบบ ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน โดยร้อยละ ๕๐ มาจากการบำบัดแบบสมัครใจ-ชุมชน-ประชาสังคม ฯลฯ
- ๒.๒ ปรับปรุงความพร้อมของระบบบังคับบำบัดให้สามารถรองรับตามเป้าหมายที่จะดำเนินการได้ และมีการประสานงานในทุกระบบบำบัดฯ
- ๒.๓ มีระบบการติดตามผล ช่วยเหลือผู้เสพอย่างเป็นรูปธรรมในทุกจังหวัด มิให้กลับสู่ภาวะเสพติด ทั้งนี้ สำหรับผู้เสพที่ได้บำบัดมาแล้วในยุทธศาสตร์ ระยะที่ ๑ ให้ดำเนินการเป็นเป้าหมายติดตาม ช่วยเหลือต่อเนื่อง

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

- ๓.๑ พัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด
- ๓.๒ พัฒนาระบบการจำแนก/คัดกรองให้มีประสิทธิภาพ เพื่อแยกผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดให้เข้าสู่ระบบการบำบัดอย่างเหมาะสม
- ๓.๓ นำผู้เสพเข้าระบบบำบัดด้วยกระบวนการชุมชน-ประชาสังคม-สมัครใจ โดยเสริมความพร้อมให้กับกลไกการกระตุ้น ชักชวนผู้เสพ-ครอบครัว เช่น วิทยากร ชุดปฏิบัติงานระดับพื้นที่ให้มากขึ้นอย่างเพียงพอ ทั้งปริมาณและคุณภาพ
- ๓.๔ พัฒนาประสิทธิภาพงานบังคับบำบัด ทั้ง การเพิ่มจำนวนสถานที่บำบัด ปรับปรุงระบบการจัดการ จัดงบประมาณรองรับ ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ฯลฯ
- ๓.๕ พัฒนา/บูรณาการระบบการบำบัดรักษาทุกระบบให้สามารถรองรับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๖ พัฒนาระบบติดตาม ช่วยเหลือ ฟื้นฟู อย่างครบวงจร โดยจัดกลไกติดตาม ดูแล ช่วยเหลือด้านอาชีพ แหล่งทุน รองรับ ฯลฯ สร้างกลไกดำเนินการด้านนี้ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับ ส่วนกลาง-ภาค-จังหวัด-อำเภอ-หมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้มีฐานข้อมูลบุคคล ความต้องการช่วยเหลือระบบการพัฒนา ให้มากที่สุด และเป็นรูปธรรม
- ๓.๗ มีการจัดตั้งแหล่งทุน หรือกองทุนช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฯ ตามความเหมาะสม

๔. ตัวชี้วัดโครงการบำบัดฯ

- ๔.๑ มีผลการนำผู้เสพเข้าบำบัดรักษาโดยสมัครใจด้วยกระบวนการชุมชน-ประชาสังคม-สมัครใจ มากกว่าแผนปฏิบัติการฯ ที่ผ่านมา
- ๔.๒ มีรายชื่อผู้ผ่านการบำบัด เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือ ติดตามผล
- ๔.๓ มีแผนพัฒนาระบบบำบัดรักษาในระบบต่าง ๆ และมีผลเป็นรูปธรรม
- ๔.๔ มีระบบ กลไกการติดตาม ช่วยเหลือผู้เสพ เป็นรูปธรรมในแต่ละจังหวัด
- ๔.๕ ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่กลับไปใช้/เสพยาเสพติดลดลง

โครงการสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด

สถานประกอบการป้องกันยาเสพติดเป็นโครงการที่กำหนดขึ้นเพิ่มเติม เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน

๑. วัตถุประสงค์โครงการสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด

- ๑.๑ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ
- ๑.๒ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน องค์กรประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

๒. เป้าหมายโครงการสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด

เน้นป้องกันสถานประกอบการที่มีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด โดยแต่ละพื้นที่เป็น ผู้ระบุปัญหาและกำหนดประเภทสถานประกอบการเป้าหมายตามสภาพปัญหาของตนเอง

๓. แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- ๓.๑ ให้แต่ละจังหวัดมีข้อมูลของสถานประกอบการที่มีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด
- ๓.๒ รมรณรงค์สร้างจิตอาสาทั้งในระดับเจ้าของสถานประกอบการ ผู้ประกอบการ และแรงงาน เพื่อให้เกิดความตระหนักในการมีส่วนร่วม และเกิดอาสาสมัครด้านป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ เช่น ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ เป็นต้น
- ๓.๓ ดำเนินการค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในลูกจ้างแรงงานเพื่อช่วยเหลือส่งต่อให้ ได้รับการบำบัดรักษา และให้โอกาสกลับคืนสู่สังคม โดยมีการสอดส่องดูแล ให้คำปรึกษา จนสามารถ ฟื้นฟูตนเองกลับเป็นลูกจ้างแรงงานที่ดี
- ๓.๔ ส่งเสริมให้เจ้าของกิจการสนับสนุนการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ รวมทั้งจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ให้แก่ลูกจ้างในสถานประกอบการ เช่น อบรม หรือให้ความรู้โดยผ่านสื่อต่าง ๆ จัดกิจกรรม/พื้นที่เพื่อให้ลูกจ้างแรงงานใช้เวลาว่างในทางบวก เป็นต้น
- ๓.๕ ดำเนินกิจกรรมเพื่อสอดส่องดูแลพฤติกรรมลูกจ้างแรงงาน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในลูกจ้างแรงงาน เช่น อาสาสมัครตำรวจโรงงาน หรือใช้ระบบหัวหน้างานในการ สอดส่องดูแล เป็นต้น
- ๓.๖ ดำเนินการเสริมแรงจูงใจผู้ประกอบการที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นอย่างดี โดยมาตรการยกย่องชมเชย และมาตรการด้าน ผลประโยชน์ เช่น การลดหย่อนภาษีที่ท้องถิ่นควบคุมดูแล การลดหย่อนภาษีในกรณีการจัดอบรมให้ ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่พนักงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้การรับรองหลักสูตร เป็นต้น

ฯลฯ